

ከወጣቶች ተሃድሶ በኋላስ ?

ዮናስ 12-27-16

በአብዛኛው ልማቱ ካመጣቸው አዳዲስ ፍላጎቶች ጋር ተያይዞ በህዝቡ ዘንድ የተፈጠረውን ቅሬታ ተከትሎ ኢትዮጵያን ከመውጋትና ከማዳከም አንድም ቀን ተኝተው የማያድሩት ግብፅና ኤርትራ ዋና ተዋናይ የነበሩበት እና ሃገሪቱን የትርምስ ቀጠና ለማድረግ ተወጥኖ የነበረው ሁሉ ከበርካታ ጦሶቹ ጋር በነበረ ቀርቷል።

ይህ አዝማሚያ በነበር እንዲቀር ያደረገው ደግሞ መንግስት የሀገሪቱንና የህዝቡን ሰላምና ደህንነት የመጠበቅ ሃላፊነትና ግዴታውን ለመወጣት ባወጣው የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ነው። አዋጁ መላ የሀገሪቱን ህዝብ አጋጥሞት ከነበረው የሰላም መደፍረስ ስጋት ማለቀቁም በተጨማሪ እየታየ የሚገኝ ሃቅ ነው።

ከሃገርም በላይ ሁላችንም በየተሰማራንበት የስራ መስክ የተሻለ ሰርተን ያቀድነውን ግብ ማሳካት የምንችለው ሰላም ሲኖር ነው። ሰላም በምንም የማይተካ ትልቅ ዋጋ ያለው መሆኑንም ሁከትና ግርግር ተፈጥሮ በነበረበት ወቅት በግልፅ ተገንዝበናል ።

መንግስትም የዜጎቹን ሰላምና ደህንነት ለማስጠበቅና አዋጁን ለማስከበር ከጀመረው እንቅስቃሴ ጎን ለጎን ህብረተሰቡ ያነሳቸውን ችግሮች ለይቶ መፍታት የሚያስችለውን ጥልቅ ተሃድሶ በማድረግ ላይ ይገኛል። የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁ በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ በኦሮሚያና በአማራ ክልል አንዳንድ አካባቢዎች ደፍርሶ የነበረውን ሰላም ቀድሞ ወደ ነበረበት ቦታ እንዲመለስ አድርጎታል ።

ሰላማችንን ወደ ነበረበት መመለሱ ራሱን የቻለ ድል ነው ። አዋጁ ሰላምና ልማታችን ዘላቂና አስተማማኝ ማድረግ የምንችልበትን ፅኑ መሰረት ለመጣል ጠቀሜታው የጎለ ነው ። የአስቸኳይ ጊዜ አዋጁ ኮማንድ ፖስት ባለፈው ቅዳሜ በሰጠው መግለጫ 9 ሺህ 800 ተጠርጣሪዎች መለቀቃቸውን አስታውቋል። ተጠርጣሪዎቹ ከአዋሽ፣ አላጌና ብር ሸለቆ ማዕከላት ነው የተሃድሶ ስልጠናውን በመውሰድ ወደ አካባቢያቸው የተመለሱት።

ይህ አዋጅ የወጣው ህገ መንግስታዊ ስርዓቱን ፣ የሀገሪቱን ሰላም እና ደህንነት ለማስጠበቅ ብቻ ነው ፤ በዚህም ምክንያት ከሰብአዊ መብቶች በመለስ ዜጎች በህገ መንግስቱ የተሰጣቸውን መብቶች ለውስን ጊዜያት ቢፈሩ ሊገርማቸው አይገባም ።

አሁን በሀገሪቱ ተፈጥሮ በነበረው ብጥብጥ በመሳተፋቸው በህግ ቁጥጥር ስር የሚገኙትንም ዜጎች ትምህርት በመስጠት ወደ ህብረተሰቡ እንዲመለሱ የማድረግ ሂደት መጀመሩ የአዋጁ አላማና መነሻ በእርግጥም የሃገር ሰላምና የዜጎች ደህንነት ብቻ መሆኑን የሚያረጋግጥ ነው።

በአገሪቱ አንዳንድ አካባቢዎች ተፈጥሮ በነበረው ሁከት ከታሰሩት ውስጥ ፍርድ ቤት የቀረቡት በጣም ጥቂቶቹ ብቻ መሆናቸውን የተመለከተው የኮማንድ ፖስቱ መረጃ ሌላው ማረጋገጫ ነው።

በሀገሪቱ እየተመዘገበ ባለው የኢኮኖሚ እድገት እኩል ተጋሪ እና ተጠቃሚ ያለመሆን ችግር ለተከሰተው ሁከትና ብጥብጥ ምክንያት መሆኑን መንግስት መጠቆሙ እና ፤በማሳያነትም ያቀረበው 90 በመቶው የተቃውሞ ተሳታፊዎች ወጣቶች መሆናቸውን የተመለከተው መረጃ የዚህ ጽሁፍ አብይ አጀንዳ ነው ።

እዚህ ላይ ግን መንግስት በርካታ የስራ እድሎችን ለወጣቶች መፍጠሩ ሊዘነጋ የማይገባና የችግሩ መነሻ ካለው ፍላጎት አንጻር የተመጣጠነ አለመሆኑ ነው። ወጣቱ ተቃውሞውን የሚገልፅበት ምቹ ምህዳር አለመኖሩም ሌላው ምክንያት መሆኑን በቁጥጥር ስር የዋሉት ወጣቶች በግልፅ መናገራቸውም ሊዘነጋ የማይገባውና፤ የደሞክራሲ ተቋማትን የማሳደግ ስራ ትልቁ የመንግስት የቤት ስራ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል ።

አሁንም ሁሉንም ለማድረግ የሚያስችል አቅም አለን ። በእርግጥ ባለፈው ዓመት በኢኮኖሚያዊ መዋቅራዊ ሽግግር ዙሪያ ችግር በማጋጠሙ ምክንያት ባለፉት አስር ዓመታት 8 በመቶ ሲያደግ የነበረው ግብርና ወደ 2 ነጥብ 9 በመቶ መውረዱን ጠቅላይ ሚኒስትሩ ይፋ አድርገዋል ። ይህም ሆኖ ግን የኢንዱስትሪ ሴክተሩ በ20 በመቶ፤ የአገልግሎት ዘርፉ ደግሞ በ11 በመቶ ማደጉ ሀገራዊ እድገቱ 8 በመቶ እንዲሆን በማስቻሉን ሁሉን ማድረግና ክፍተቶችን መሙላት የሚያስችል አቅም አለን። ስለሆነም እነዚህን ተሃድሶ የወሰዱ ወጣቶች ጨምሮ ስራ ፈትተው የተቀመጡትን በሙሉ ማሳተፍ የሚያስችል እድል መፍጠር የመንግስት ቁርጠኝነትና የማስፈጸም አቅም ብቻ ይሆናል። መጨረሻውን ያሳምረው እንጂ መንግስት ቁርጠኝነቱን በሚያረጋግጥለት አግባብ እየተንቀሳቀሰ ነው ። ሰፊ የስራ እድል የሚፈጠርባቸው ዘርፎችን የሚመሩ ተቋማት ወጣቱን ተጠቃሚ ማድረግ የሚችል የቢዝነስ እቅድ እንዲያዘጋጁ እየተደረገ መሆኑ አንደኛው ማሳያ ነው። በመንግስት የተዘጋጀው 10 ቢሊዮን ብር ለታለመለት አላማ እንዲውል በትንሽ ወጪ በርካታ ወጣቶችን በዘላቂነት ተጠቃሚ ማድረግ የሚያስችል የቢዝነስ እቅድ እየተዘጋጀ መሆኑን ከወጣቶችና ስፖርት ሚኒስቴር ሰምተናል።

በቀጣይ ጥር ወር ተግባራዊ መደረግ የሚጀምረው የተዘዋዋሪ በጀት መመሪያ ከ18 አመት በላይ የሆነ ወጣትን ያለ ዋስትናና ቅድመ ክፍያ በፍጥነት ወደ ስራ ማስገባት የሚያስችል ነው። የስራ አጥ ወጣት ልየታ ስራ እስከታች ወርዶ የመለየት ስራው እየተሰራ ሲሆን፤ አዋጪ የስራ አይነቶች እየተመረጡ መሆኑም ሌላኛው የመንግስት ቁርጠኝነት ማሳያ ነው።

መመሪያው ወጣቱ የተሻለ ስራና የቢዝነስ እቅድ ካዘጋጀ የሚሰተናገድበትን እድል ያስቀምጣል። ወደ ተግባር ከመገባቱ በፊት የሚመጡት እነዚህ የቢዝነስ እቅዶች በብሄራዊ ኮሚቴ እየተገመገሙ እንደየአስፈላጊነቱ በየአካባቢው እንዲሰራጩ ተደርጎ ነው የሚተገበረው። የሚቀርበው ፕሮጀክት አዋጪነቱ፣ በርካታ ወጣትን ተጠቃሚ ማድረግ የሚችል መሆኑና ተመራቂ ተማሪዎችን ታሳቢ ያደረገ ቅድም ተከተል ተቀምጦለታል ።

በቀጣይም በተዘጋጀው የቢዝነስ እቅድ መሰረት ብድር የማመቻቸት ስራ የሚሰራ ሲሆን፤ ብድሩ የሚመቻቸው ወጣቶች በቢዝነስ እቅዱ መሰረት መሟላት ያለባቸውን መስፈርቶች አሟልተው ማቅረብ ሲችሉ ነው። ከእነዚህም ውስጥ የስራ ቦታ፣ የንግድ ፍቃድ፣ መታወቂያና መሰል መስፈርቶች ህጉ በሚጠይቀው መንገድ አሟልተው መቅረብ ከሚገባቸው ውስጥ ይገኙበታል ።

መመሪያው ከዚህ ቀደም ከነበረው አሰራር የማይገድባቸው ነጥቦችን ያስቀመጠ ሲሆን ምንም አይነት ቅድመ ቁጠባ አይጠይቅም። ሶስትና ከዚያ በላይ ሆነው ከሚደራጁት የእርስ በእርስ ዋስትና በስተቀር ተጨማሪ ዋስ እንዲያቀርቡም አያስገድድም። በተጨማሪም አባላቱ የስጋ ዝምድና ቢኖራቸውም መደራጀት ይችላሉ ይላል።

ስለዚህ ወጣቱ የሚጠበቅበትን መስፈርት ብቻ አሟልቶ ከመጣ የኢትዮጵያ ንግድ ባንክና ሌሎች ከተመረጡ የመንግስት የፋይናንስ ተቋማት በሶስት ቀን ውስጥ ምላሽ ማግኘት የሚችልባቸው አሰራሮች መዘርጋታቸውም ከማሳያዎቹ መካከል ዋነኞቹ ናቸው።

የሚወሰደው ገንዘብ ብድር ወለዱ 6 በመቶ ብቻ እንዲሆን የተደረገ ሲሆን፣ እስከ 5 አመት ድረስ በየደረጃው የብድር መመለሻ ጊዜ ተቀምጦለታል። ለተወሰኑ የሰራ አይነቶችም የእፎይታ ጊዜ ተቀምጦላቸዋል።

ይሁንና ይህ ተዘዋዋሪ በጀትና መመሪያው በትግበራው ወቅት ሊገጥሙት የሚችሉ ፈተናዎች የሚኖሩ መሆኑንም አሰልቶ መንቀሳቀስ ያስፈልጋል። ወጣቱ ንግድ ፍቃድ በሚያወጣበት ወቅት በየተቋማቱ የሚኖር የአፈጻጸም መጓተት፣ ስለ ስራው በቂ እውቀት ያለመኖርና መሰል ነጥቦች በትግበራው ወቅት ሊገጥሙ የሚችሉ ችግሮች መሆናቸውን ከወዲሁ አሰልቶ መንቀሳቀስ ተገቢ ይሆናል ።

የፊታችን ታህሳስ 21 2009 ዓ.ም ጠቅላይ ሚኒስትር ኃይለማሪያም ደሳለኝ በሚገኙበት ሀገር አቀፍ መድረክ መንግስት ለወጣቶች የሰራ እድል ፈጠራ የበጀተው 10 ቢሊዮን ብር ተንቀሳቃሽ ፈንድ የሚተገበርበት አቅጣጫ ይሰጥበታል ተብሏል።